

چارچوب فعالیت و نظارت بر وب سایت های متمرکز کننده پرداخت کسب و کارهای اینترنتی

کمیته نظارت بر کسب و کارهای اینترنتی

۱۳ دی ۱۳۹۵

۱

۶

مرجع تصویب

تاریخ تصویب

ویرایش

تعداد صفحات

ماده ۱ تعاریف

۱-۱ متمرکز کننده پرداخت کسب و کارهای اینترنتی

شخص حقوقی که رابط بین فروشنده و خریدار اینترنتی می باشد و خدمت تمرکز پرداخت ها از خریداران به فروشندگان را در چارچوب قواعد، ضوابط و مقررات جاری کشور و این سند ارائه می نماید. این ارائه خدمت، مستقل از نوع پرداخت است به طوری که شامل پرداخت های اینترنتی و پرداخت در محل (COD)^۱ می باشد. مجوز فعالیت متمرکز کننده پرداخت کسب و کارهای اینترنتی که در این سند به اختصار «متمرکز کننده» نامیده می شود، توسط بانک مرکزی ج.ا.ا صادر و به مرکز توسعه تجارت الکترونیکی اعلام می شود. این مجوز قابل واگذاری به غیر نمی باشد.

۱-۲ ارائه دهنده خدمات پرداخت (PSP)

شخصیتی حقوقی که با دریافت مجوز از بانک مرکزی در چارچوب مقررات و دستورالعمل های مربوطه، اقدام به ارائه خدمات پرداخت می نماید.

۱-۳ فروشنده

کسب و کار اینترنتی با فعالیت مجاز و دارای شناسه^۲ یا نماد اعتماد الکترونیکی که به خریداران اینترنتی کالا یا خدمات ارائه می کند و وجه مرتبط با فروش کالا یا ارائه خدمات را از طریق متمرکز کننده یا به صورت COD از خریداران دریافت می نماید. فروشنده مجاز است با رعایت الزامات تعیین شده از خدمات بیش از یک متمرکز کننده دارای نماد بهره مند گردد.

۱-۴ دستگاه های نظارتی:

دستگاه های نظارتی شامل مرکز توسعه تجارت الکترونیکی، کمیته تعیین مصادیق محتوای مجرمانه، معاونت فضای مجازی دادستانی کل کشور، ناجا، واجا، بانک مرکزی می باشند.

ماده ۲ متمرکز کننده موظف است:

۱-۲ از اشتراک گذاری و یا واگذاری مجوز فعالیت دریافتی (موضوع ماده ۱) و درگاه پرداخت اینترنتی خود به غیر اجتناب نماید.

۲-۲ تنها با کسب و کارهای دارای شناسه و یا نماد اعتماد الکترونیکی از مرکز توسعه تجارت الکترونیکی قرارداد منعقد و خدمات پرداخت ارائه نماید و در قرارداد مذکور مفاد مندرج در این سند لحاظ گردد.

۳-۲ صحت این شناسه و تطابق آن با اطلاعات فروشگاه را از طریق استعلام از مرکز توسعه تجارت الکترونیکی احراز نمایند.

^۱ Cash on Delivery

^۲ شماره شناسه ای از سامانه نماد اعتماد الکترونیکی است که پس از رعایت موازین این سند توسط مرکز توسعه تجارت الکترونیکی به فروشنده اختصاص داده می شود.

چارچوب فعالیت و نظارت بر وب سایت های متمرکز کننده پرداخت کسب و کارهای اینترنتی

۲-۴ خدمات درگاه پرداختی اینترنتی را صرفاً به نام دامنه ای ارائه نماید که نماد اعتماد الکترونیکی یا شناسه به آن اختصاص یافته است.

۲-۵ کلیه وجوه ورودی را به یک حساب بانکی مشخص واریز کرده و اطلاعات حساب مورد نظر را به ارایه دهنده خدمات پرداخت ارائه نماید.

۲-۶ نسبت به صحت سنجی اطلاعات شبای اعلام شده توسط هر فروشنده با استعلام از بانک مرکزی اطمینان حاصل نماید. رویه انجام صحت سنجی توسط بانک مرکزی (موضوع ماده ۷) مشخص خواهد شد.

۲-۷ با تبعیت از بانک مرکزی (موضوع ماده ۷)، نظارتهای لازم در خصوص اعمال محدودیتهای مبتنی بر سطوح اظهار شده توسط فروشنده (موضوع ماده ۵) را بر اساس رویه یکپارچه اعلامی از سوی شاپرک انجام دهد.

۲-۸ بر فعالیت فروشندگان از حیث اقدامات غیرقانونی یا نقض مفاد این سند نظارت مستمر نماید. در صورت اثبات انجام مبادلات مالی غیرمجاز یا سایر موارد نقض مقررات و ضوابط موجود توسط فروشنده یا عدم اطلاع رسانی جرم یا تخلف واقع شده به نهادهای قضایی و نظارتی ذیربط، متمرکزکننده به واسطه عدم انجام تکالیف نظارتی خود، مسئول پاسخگویی به نهادهای مذکور بوده و چنانچه جرمی در این رابطه واقع شود، این قصور می تواند به منزله قرینه ای بر معاونت متمرکزکننده در جرم ارتكابی تلقی شود. ضمناً چنانچه خسارتی در اثر انجام مبادلات مالی غیرمجاز و سایر اشکال نقض مقررات و ضوابط این سند به خریدار و یا اشخاص دیگر وارد شود، متمرکزکننده نسبت به جبران این خسارت مسئولیت تضامنی دارد.

۲-۹ مطابق با ضوابط نظارت بر کسب و کارهای اینترنتی، بر فروشنده های طرف قرارداد خود، نظارت کند و گزارش موارد تخلف و شکایات مشاهده شده را به مرکز توسعه تجارت الکترونیکی و نهادهای قضایی و نظارتی ارائه نماید.

۲-۱۰ به محض اطلاع از فعالیت مجرمانه یا غیرقانونی فروشنده بلافاصله خدمات خود را به وی متوقف نماید و مراتب را فوراً به اطلاع مرجع انتظامی ذیربط رسانده تا از مقام قضایی دیصلاح کسب تکلیف نماید.

تبصره ۱: متمرکزکنندگان اجازه اخذ هیچ گونه تصویر و یا اسکن مدارک از فروشندگان و یا خریداران را ندارد.

ماده ۳ ارائه دهنده خدمات پرداخت (PSP) موظف است:

۳-۱ صرفاً به متمرکزکنندگانی خدمات ارائه دهد که از مرکز توسعه تجارت الکترونیکی نماد اعتماد الکترونیکی بدین منظور دریافت کرده باشند و در این راستا وضعیت نماد اعتماد الکترونیکی را از طریق وب سرویس موضوع ماده ۵ به منظور ارائه خدمات پرداخت پیوسته کنترل نماید. این خدمات صرفاً به نام دامنه ای ارائه شود که نماد اعتماد الکترونیکی را به جهت فعالیت به عنوان متمرکزکننده دریافت کرده است.

۳-۲ در قرارداد خود با متمرکزکننده مفاد مندرج در این سند را لحاظ نماید.

۳-۳ نسبت به صحت اطلاعات شبای اعلام شده توسط هر متمرکز کننده از طریق بانک مرکزی اطمینان حاصل نماید.

۳-۴ با تبعیت از موارد مندرج در ماده ۷، نظارتهای لازم در خصوص اعمال محدودیتهای مبتنی بر سطح اظهار شده توسط متمرکزکننده را بر اساس رویه یکپارچه اعلامی از سوی شاپرک انجام دهد.

۳-۵ بر فعالیت متمرکز کننده از حیث اقدامات غیرقانونی یا نقض مفاد این سند نظارت نماید. در صورت اثبات انجام مبادلات مالی غیرمجاز یا سایر موارد نقض مقررات و ضوابط موجود توسط متمرکز کننده یا عدم اطلاع رسانی جرم یا تخلف واقع شده به نهادهای نظارتی ذیربط، ارائه دهنده خدمات پرداخت به واسطه عدم انجام تکالیف نظارتی خود، مسئول پاسخگویی به نهادهای نظارتی بوده و چنانچه جرمی در این رابطه واقع شود، این قصور حداقل به منزله قرینه‌ای بر معاونت وی در جرم ارتكابی تلقی می‌شود. ضمناً چنانچه خسارتی در اثر انجام مبادلات مالی غیرمجاز و سایر اشکال نقض مقررات و ضوابط موجود به خریدار و یا اشخاص دیگر وارد شود، ارائه دهنده خدمات پرداخت، نسبت به جبران این خسارت مسئولیت تضامنی با متمرکز کننده دارد.

۳-۶ به محض اطلاع از فعالیت مجرمانه یا غیرقانونی متمرکز کننده، بلافاصله خدمات خود را به وی متوقف نماید و مراتب را فوراً به اطلاع مرجع انتظامی ذیربط رسانده تا از مقام قضایی ذیصلاح کسب تکلیف نماید.

ماده ۴ فروشنده موظف است:

۴-۱ از طریق متمرکز کننده و یا مراجعه به سامانه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی، برای دریافت شناسه اقدام کند. این شناسه قابل واگذاری به غیر نبوده و واگذاری آن به سایرین تخلف محسوب می‌شود.

۴-۲ از اشتراک گذاری درگاه پرداختی اختصاص یافته به وی خودداری نماید.

۴-۳ بر اساس مفاد مندرج در قانون تجارت الکترونیکی کشور، نسبت به ارائه اطلاعات کافی در خصوص کالا یا خدمت مورد عرضه و نحوه پشتیبانی پس از فروش و رسیدگی به شکایات به گونه‌ای اقدام نماید که در صورت لزوم، از مراجع قضایی قابل پیگیری باشد.

۴-۴ کد "ثبت شکایات" دریافتی از سامانه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی را در متاتگ وب سایت خود قرار دهد.

ماده ۵ مرکز توسعه تجارت الکترونیکی موظف است:

۵-۱ صرفاً به متمرکز کنندگانی نماد اعتماد الکترونیکی اعطا نماید که مجوز فعالیت به همین منظور از بانک مرکزی دریافت کرده‌اند.

۵-۲ صرفاً به فروشنده‌گانی که قانونی بودن کسب و کار آنها مطابق با دستورالعمل اعطای نماد اعتماد الکترونیکی احراز شده است، شناسه یا نماد اعتماد الکترونیکی اعطا نماید.

۵-۳ هویت، صلاحیت فروشنده و مالکیت نام دامنه را احراز کند.

۵-۴ وب سرویس وضعیت نماد اعتماد الکترونیکی را که فعال یا عدم فعال بودن آن را در هر لحظه مشخص می‌کند برای تمامی ارائه دهندگان خدمات پرداخت و تحویل به متمرکز کنندگان فراهم کند.

چارچوب فعالیت و نظارت بر وب سایت های متمرکز کننده پرداخت
کسب و کارهای اینترنتی

۵-۵ به فروشندگان مراجعه کننده به متمرکزکننده بر اساس صلاحیتهای فردی، نوع کسب و کار و سطح فعالیت آنها که با شاخص سقف مبلغ تراکنش ماهانه (اعمال شده توسط بانک مرکزی) مشخص می شود، شناسه ای اعطا نماید که امکان صحت سنجی آن برای متمرکزکننده وجود داشته باشد. به این ترتیب سه سطح فعالیت برای آنها تعریف خواهد شد:

سطح اول فعالیت: پایین ترین سطح و معادل ۶۰ میلیون ریال سقف تراکنش ماهانه فروشنده می باشد که در آن اطلاعات هویتی ثبت شده از فروشنده، از طریق اتصال وب سرویس با سامانه های سازمان ثبت احوال کشور و اداره کل ثبت شرکتها صحت سنجی خواهد شد. علاوه بر آن تعلق شماره تلفن ثابت و تلفن همراه دائمی ثبت شده به فروشنده نیز صحت سنجی خواهد شد.

سطح دوم فعالیت: سطحی است معادل ۱۲۰ میلیون ریال سقف تراکنش اظهار شده از سوی فروشنده که در آن علاوه بر احراز هویت اشاره شده در سطح اول، تعلق تلفن همراه دائمی و آدرس فیزیکی ارائه شده از سوی فروشنده و صلاحیت فردی از پلیس نظارت بر اماکن عمومی ناجا نیز، استعلام و صحت سنجی می شود.

سطح سوم فعالیت: در این سطح از فعالیت، برای فروشندگان دارای سقف تراکنش بالاتر از ۱۲۰ میلیون ریال علاوه بر احراز هویت اشاره شده در سطح اول و دوم، فروشنده موظف به ارائه تعهدنامه تکمیل شده به همراه گواهی امضای تصدیق شده در دفاتر اسناد رسمی خواهد بود. همچنین احراز صلاحیت فردی از طریق پلیس نظارت بر اماکن عمومی ناجا نیز استعلام خواهد شد.

جدول سطوح فعالیت فروشندگان

نوع احراز هویت	سقف تراکنش ماهانه	سطوح احراز هویت
صحت سنجی تلفن ثابت و همراه دائمی	۶۰ میلیون ریال	اول
صحت سنجی تلفن ثابت، همراه دائمی و صحت سنجی آدرس فیزیکی و استعلام صلاحیت فردی از پلیس نظارت بر اماکن عمومی ناجا	۱۲۰ میلیون ریال	دوم
صحت سنجی تلفن ثابت، همراه دائمی، صحت سنجی آدرس فیزیکی، دریافت تعهدنامه تصدیق امضا شده در دفاتر رسمی و استعلام صلاحیت فردی از پلیس نظارت بر اماکن عمومی ناجا	بالاتر از ۱۲۰ میلیون ریال	سوم

ماده ۶ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی) موظف است:

۱-۶ نسبت به پاسخگویی برخط به استعلامات مرکز توسعه تجارت الکترونیکی در خصوص مالکیت تلفن همراه دائمی و ثابت (بند ۵-۵ ماده ۵ این سند) اقدام نماید.

ماده ۷ بانک مرکزی موظف است:

۱-۷ حسب مورد، امکانات مورد نیاز جهت احراز تعلق شبا به متمرکزکننده یا فروشنده را فراهم نماید.

چارچوب فعالیت و نظارت بر وب سایت های متمرکزکننده پرداخت کسب و کارهای اینترنتی

۲-۷ نسبت به اعطای مجوز فعالیت، تعیین ساز و کار نظارت بر فعالیتهای مالی، عملیات بانکی و اعمال محدودیت در سقف تبادلات مالی و رویه های تسهیم وجوه متمرکزکنندگان اقدام و اطلاع رسانی نماید.

۳-۷ محدودیت سطح تراکنش ماهانه را برای فروشنده بر اساس سطوح مطرح شده در ماده ۵ اعمال نماید.

۴-۷ نسبت به تجمیع اطلاعات تراکنش های مالی کلیه متمرکزکنندگان (نظیر شناسه فروشنده، مبلغ، تاریخ و زمان و شماره شبا مبدا و مقصد) نزد واحد اطلاعات مالی وزارت اقتصاد و دارایی (FIU) اقدام نماید.

۵-۷ امکانات لازم جهت پاسخگویی برخط به استعلامات قضایی و انتظامی طبق قوانین و مقررات مربوطه فراهم نماید.

۶-۷ دستورالعمل اجرایی فعالیت و نظارت بر ارایه دهندگان خدمات پرداخت را متناسب با وظایفی که در این سند منظور شده است به روزرسانی نماید.

ماده ۸ نظارت و رسیدگی به تخلفات:

۱-۸ متمرکزکننده و فروشنده در صورت نقض قوانین و مفاد مندرج در این سند، متخلف محسوب می شود و مرکز توسعه تجارت الکترونیکی در مرتبه اول از طریق تذکر، در مرتبه دوم اخطار کتبی و در مرتبه سوم نسبت به تعلیق و یا ابطال نماد اعتماد الکترونیکی یا شناسه مطابق با دستورالعمل اعطای نماد اقدام نماید و مراتب را به نهادهای نظارتی اعلام نماید. در صورت ابطال نماد، موارد جهت لغو مجوز فعالیت به بانک مرکزی اعلام خواهد شد.

۲-۸ چنانچه از سوی نهادهای نظارتی تخلفاتی از متمرکزکنندگان یا فروشندگان به مرکز اعلام شود آن مرکز نسبت به بررسی موضوع و حسب مورد نسبت به اخطار، تعلیق و یا ابطال نماد اعتماد الکترونیکی یا شناسه اقدام نماید. در این خصوص دستگاه های نظارتی می توانند گزارش تخلفات مربوط به متمرکزکننده ها و فروشندگان تحت پوشش آنها به طریق مقتضی در اختیار مرکز توسعه تجارت الکترونیکی قرار دهند تا اقدام متناسب بعمل آید.